

Általános Szerződési Feltételek

A Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében
„civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása” című alprogramhoz

2025. február 19.

Erdélyi Rudolf Zalán
vezérigazgató
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

1. Az Általános Szerződési Feltételek hatálya

Jelen Általános Szerződési Feltételeket (a továbbiakban: ÁSZF) a központi költségvetésről szóló törvénynek a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében szereplő, Magyar Falu Program civil szervezetek támogatása (ÁHT azonosító: 384117; 376273) megnevezésű, fejezeti kezelésű előirányzat (a továbbiakban: előirányzat) terhére nyújtott támogatásokra és az ahhoz kapcsolódóan létrejött támogatási jogviszonyra kell alkalmazni.

1.1. Az ÁSZF a támogatói okirat elválaszthatatlan részét képezi. Ha a támogatói okirat rendelkezései és az ÁSZF rendelkezései között bármilyen eltérés van, a támogatói okiratban foglaltak az irányadóak.

1.2. Az ÁSZF-ben nem szabályozott kérdésekben

- a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: Szerződés) 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet (a továbbiakban: de minimis rendelet),
 - b) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: általános csoportmentességi rendelet),
 - c) Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény,
 - d) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény,
 - e) a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.),
 - f) a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.),
 - g) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.),
 - h) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.),
 - i) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.), az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény,
 - j) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,
 - k) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.),
 - l) az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet,
 - m) a fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendelet,
- rendelkezései az irányadóak.

2. Az ÁSZF-ben és a támogatói okiratban használt fogalmak magyarázata

2.1. Az ÁSZF alkalmazásában

- a) **beruházás:** a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve

a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel igénybevételt, a biztosítást is), beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbiekben felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt,

- b) **fejlesztés:** olyan, alapvetően felhalmozási kiadásokban megtestesülő tevékenység, amely új, vagy a korábbinál műszaki, technikai szempontból korszerűbb tárgyi eszköz létrehozására irányul, illetve meglévő tárgyi eszköz műszaki, technikai paramétereinek korszerűsítését valósítja meg,
- c) **jogosulatlanul igénybe vett támogatás:** a jogszabálysértő módon, nem rendeltetésszerűen vagy a támogatói okiratban meghatározott céllal ellentétes, vagy attól eltérő módon igénybe vett vagy felhasznált támogatás,
- d) **kedvezményezett:** a támogatott tevékenység megvalósításáért felelős civil szervezet, akinek a javára a támogatás nyújtása jóváhagyásra került és részére a támogatói okirat kiadásra került,
- e) **köztartozás:** az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben meghatározott ilyen fogalom és a kedvezményezett személyes joga szerint meghatározott minden olyan – az adott állam felé teljesítendő – fizetési kötelezettség, amelynek megfizetését jogszabály vagy az erre hatáskörrel rendelkező bíróság vagy hatóság elrendelte és azt a kedvezményezett az előírt határidőig vagy határnapig nem teljesítette,
- f) **NIR:** a pályázat benyújtására, feldolgozására és a támogatási igények és támogatások nyilvántartására szolgáló Nemzetpolitikai Informatikai Rendszer,
- g) **támogató:** Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., mint lebonyolító szerv,
- h) **támogatási döntéshozó:** az előirányzat vonatkozásában a Modern Települések Fejlesztésért felelős kormánybiztos vagy a Települési Fejlesztések Koordinációjáért Felelős Helyettes Államtitkár,
- i) **támogatási igény:** a pályázat,
- j) **támogatott tevékenység:** a támogatói okiratban meghatározott olyan tevékenység, mint támogatási cél, amely során felmerült költségek megtérítését a támogatás részben vagy egészben fedezi,
- k) **támogatott tevékenység időtartama (a továbbiakban: megvalósítási időszak):** a támogatói okiratban meghatározott olyan időtartam, amely során felmerülő, a támogatott tevékenység megvalósításához kapcsolódó költségek elszámolhatóak,
- l) **útmutató:** az adott támogatás vonatkozásában a támogatási igény benyújtásával, a támogatott tevékenység megvalósításával és a támogatás elszámolásával kapcsolatos előírásokat tartalmazó dokumentum.

3. A támogatási jogviszonnyal összefüggésben szükséges nyilatkozatok

3.1. A kedvezményezett a támogatói okirat kiadását megelőzően külön nyilatkozik arról, hogy

- a) a támogatási igényben foglalt adatok, információk és dokumentumok teljes körűek, valósak és hitelesek,
- b) nem áll csőd eljárás, felszámolás, végelszámolás, kényszertörlesztés vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás alatt,
- c) harmadik személy irányában nem áll fenn olyan kötelezettsége, amely a támogatott tevékenység céljának megvalósítását akadályozza, illetve amely az esetleges biztosítékkadási kötelezettséget korlátozza,

- d) a támogatás tekintetében adólevonási joggal rendelkezik-e,
 - e) az Áht. 48/B. § (1) bekezdésében foglalt kizáró okok vele szemben nem állnak fenn, ide nem értve a 48/B. § (2) bekezdésben meghatározott kivételeket,
 - f) az Nvt. 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül,
 - g) ha a támogatott tevékenység hatósági engedélyhez kötött, a hatósági engedély rendelkezésre áll, vagy a szükséges engedélyek beszerzése érdekében szükséges jogi lépéseket megtette, így különösen az engedély kiadása iránti kérelmet az illetékes hatóságnál benyújtotta.
- 3.2. A támogató a 3.1. pontban foglaltakon kívül, egyéb, a támogatói jogviszony szempontjából releváns tényről, adatról is nyilatkozatot kérhet. A megtett nyilatkozatok valóságnak való megfeleléséért és helytállóságáért a kedvezményezett felelős.
- 3.3. Jogszabály, a pályázati kiírás vagy a támogató eltérő rendelkezése hiányában a 3.1. pont szerinti nyilatkozatok és az Ávr. 75. § (3) bekezdés a) pontja szerinti okirat kiállításának dátuma nem lehet a támogatási igény benyújtásának napjától számított kilencven napnál régebbi.
- 3.4. A kedvezményezett felelősséget vállal azért, hogy az általa benyújtásra kerülő bármilyen irat, dokumentum nem sérti más személy személyiségi jogait és a kedvezményezett rendelkezik mindazon beleegyezésekkel, engedélyekkel, amelyek az érintettekre vonatkozó adatok felhasználásához szükségesek. Az ezek esetleges hiányából származó jogi következmények teljes mértékben a kedvezményezettet terhelik.
- 3.5. A kedvezményezett a 3.1. pont g) alpontja szerint megtett nyilatkozata esetén köteles a véglegessé vált hatósági engedélyek meglétét a támogatott tevékenység megvalósítására vonatkozó beszámolóban utólagosan igazolni.
- 3.6. Ha a támogatási döntés a támogatás összegét a kedvezményezett által a pályázatban megjelölnél alacsonyabb mértékben állapította meg, a támogató a támogatási igényben megjelölt költségtervet arányosan csökkenti. A kedvezményezett a támogatási jogviszony létrejöttét követően kezdeményezheti a költségterv, illetve a szakmai program módosítását.
- 3.7. Támogatói okirat kiadása esetén a támogatási jogviszony a támogatói okirat kedvezményezettel történő 13. pont szerinti közléssel jön létre.

4. Biztosítékokra vonatkozó rendelkezések

- 4.1. A kedvezményezett támogatási előleg folyósítása esetén – a biztosítékmentesség kivételével – köteles legkésőbb a részére megítélt támogatás folyósítását megelőző öt napon belül a támogató részére átadni a kedvezményezett számlavezető pénzforgalmi szolgáltatója által ellenjegyzett, a támogató javára szóló, valamennyi – jogszabály alapján beszedési megbízással megterhelhető – fizetési számlájára vonatkozó beszedési megbízásra felhatalmazó nyilatkozatát (a továbbiakban: banki felhatalmazó nyilatkozat), pénzügyi fedezethiány miatt nem teljesíthető fizetési megbízás esetére a követelés legfeljebb harmincöt napra való sorba állítására vonatkozó rendelkezéssel együtt. A támogató írásbeli hozzájárulása szükséges a banki felhatalmazó nyilatkozat visszavonásához.

4.2. Ha a kedvezményezett több fizetési számlával rendelkezik, a banki felhatalmazó nyilatkozat átadásával együtt jogosult a felhatalmazások érvényesítésének sorrendjéről szóló nyilatkozatot is kiállítani.

4.3. A biztosítéknak a támogatási jogviszony alapján fennálló kötelezettségek megszűnéséig rendelkezésre kell állnia.

5. A támogatás folyósítása

5.1. A támogatás előleg formájában egy összegben kerül folyósításra a támogatási jogviszony létrejöttét és a folyósítási feltételek teljesülését követően a pályázati kiírásban meghatározott időtartamon belül. A támogatás magyar forintban kerül rendelkezésre bocsátásra.

5.2. A támogatás folyósításának feltételei:

- a) a támogatási jogviszony 3.7. pont szerinti létrejötte;
- b) a kedvezményezett által nyújtott biztosíték rendelkezésre áll, ide nem értve a biztosítékmentesség esetét;
- c) nem áll fenn jogszabályban vagy az ÁSZF-ben – különösen az 5.3. pontban meghatározott – egyéb, a támogatás folyósítását kizáró ok.

5.3. A támogatás folyósítását a támogató a támogatási döntéshozó jóváhagyásával felfüggeszti, ha

- a.) a támogatói okirat kiadását követően olyan körülmény merül fel, amely alapján a kedvezményezett a támogatói okiratban foglalt kötelezettségek teljesítésére nem képes, annak teljesítése tartós akadályba ütközik vagy a kedvezményezettnek fel nem róható okból meghiúsul,
- b.) a 9.1. pontban vagy a 10.9. pontban meghatározott körülmény bekövetkezik,
- c.) a kedvezményezett az 1.1. pont szerinti előirányzat terhére a támogató által nyújtott korábbi, lejárt elszámolási határidejű támogatásával kapcsolatos beszámolója nem került benyújtásra,
- d.) a kedvezményezettnek lejárt tartozása áll fenn a támogató felé a támogatói okirat kiadását követően.

5.4. Az 5.3. pont a) alpontja szerinti esetben a kedvezményezett köteles az igénybe nem vett támogatást a támogató részére visszafizetni és az addig folyósított támogatással elszámolni. Az 5.3. pont c) alpontja szerinti esetben a támogatás akkor kerülhet folyósításra, ha a kedvezményezett az 1.1. pont szerinti fejezeti kezelésű előirányzathoz korábban a támogató által biztosított, lejárt elszámolási határidejű támogatás felhasználására vonatkozó valamennyi beszámolóját benyújtotta. Az 5.3. pont d) alpontja szerinti esetben a támogatás akkor kerülhet folyósításra, ha a kedvezményezett a lejárt tartozását pénzügyileg igazoltan rendezte. A támogatás folyósításának felfüggesztése a kedvezményezett támogatási jogviszonyból fakadó kötelezettségét nem érinti.

5.5. A köztartozások figyelemmel kísérése céljából a kedvezményezett magyarországi adóazonosító számát a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár), illetve a támogatón keresztül a támogatási döntéshozó felhasználhatja a lejárt köztartozások teljesítésének követéséhez, illetve a kedvezményezett fennálló köztartozása tényének és összegének megismeréséhez.

- 5.6. Ha a támogatási igény benyújtásának feltételül előírásra került, hogy a támogatási igény benyújtójának ne legyen esedékessé vált és még meg nem fizetett köztartozása, a támogatás nyújtása, illetve a támogatói okirat kiadása akkor lehetséges, ha a kedvezményezett szerepel a köztartozásmentes adózói adatbázisban, vagy az állami adóhatóság által kiállított adóigazolással alátámasztja a köztartozásmentesség tényét.
- 5.7. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy ha köztartozása áll fenn, a folyósításra kerülő támogatásból a Kincstár a köztartozás összegét visszatartja, és az állami adóhatóságnak átutalja. A kedvezményezett számára a köztartozással csökkentett összeg kerül átutalásra, a visszatartott támogatásnak megfelelő összegű köztartozás pedig az állami adóhatóságnak történő átutalással megfizetettnek minősül. A kedvezményezett beszámolási kötelezettsége a teljes támogatási összeg vonatkozásában fennáll.

6. A támogatás felhasználása

- 6.1. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a támogatást kizárólag a támogatói okiratban meghatározott támogatott tevékenység megvalósítására, és a támogatói okirat részét képező, NIR-ben benyújtott és a támogató által elfogadott szakmai programban, illetve költségtervben meghatározott tevékenységek és költségek fedezetére használhatja fel.
- 6.2. A kedvezményezett a támogatás felhasználása során köteles a hatályos számviteli, adóügyi és társadalombiztosítási jogszabályok előírásait, illetve – ha annak feltételei fennállnak – a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályokat betartani. Ha jogszabály közbeszerzési eljárás lefolytatását nem írja elő, a kedvezményezett köteles a támogatott tevékenység megvalósításába bevont személyeket átlátható módon és megkülönböztetés-mentes eljárásban úgy kiválasztani, hogy az biztosítsa a támogatás gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.
- 6.3. A kedvezményezett a támogatott tevékenység keretében megvalósított beszerzések, beruházás(ok) tárgyát – a támogató eltérő döntésének hiányában – a támogatói okiratban meghatározott, a megvalósítási időszak lejárata követő – legalább 3 éves, ingatlan beruházás támogatása esetében legalább 5 éves időtartamban és időszakon (fenntartási időszak) belül a támogatás céljának megfelelően köteles használni, azt csak a támogató előzetes írásbeli engedélye alapján idegenítheti el, terhelheti meg, adhatja bérbe vagy más használatába, vagy hasznosíthatja más módon. A támogató a jóváhagyás feltételeként kikötheti, hogy a beruházással létrehozott vagyon elidegenítése esetén az új tulajdonos a kedvezményezett helyébe – részleges elidegenítés esetén a kedvezményezett mellé –, bérbe vagy más módon történő használatba adás esetén – e jogviszony fennállásának idejére – a kedvezményezett mellé a támogatási jogviszonyba lépjen, vagy a kötelezettségek átvállalásáról egyoldalú nyilatkozatot tegyen.
- 6.4. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a támogatott tevékenység megvalósítása során a költségvetésből nyújtott támogatás és – ha előírásra került – a saját forrás terhére a 200.000,- Ft értékhatárt meghaladó értékű, áru beszerzésére vagy szolgáltatás megrendelésére irányuló szerződést kizárólag írásban köthet. Írásban kötött szerződésnek minősül az elküldött és

visszaigazolt megrendelés is. Az írásbeli alak megsértésével kötött szerződés teljesítése érdekében történt kifizetés összege a támogatott tevékenység költségei között nem vehető figyelembe.

- 6.5. A kedvezményezett köteles a támogatás felhasználásáról elkülönített számviteli nyilvántartást vezetni, továbbá a támogatással kapcsolatos valamennyi iratot, valamint a támogatás felhasználását alátámasztó valamennyi dokumentumot, számviteli bizonylatot a beszámoló támogató általi jóváhagyásától számított legalább 10 évig megőrizni. Ha a dokumentumok fellelhetőségi helye megváltozik, arról kedvezményezett haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül írásban értesíti a támogatót.
- 6.6. A kedvezményezett köteles a támogatásból beszerzett tárgyi eszköznek minősülő vagyontárgyat leltárba venni.

7. A támogatás elszámolása

- 7.1. A kedvezményezett a támogatói okiratban meghatározott határidőn belül köteles a jogszabályban és a támogató honlapján közzétett, és a támogatói okirat elválaszthatatlan részét képező útmutatóban foglaltaknak megfelelő beszámolót készíteni és a támogató részére benyújtani. A beszámoló az Ávr. 93. § (1a) bekezdése szerinti nyilatkozattal nem pótolható.
- 7.2. A beszámoló benyújtására vonatkozó kötelezettség keretében a kedvezményezettet abban az esetben is a teljes támogatási összeg vonatkozásában terheli beszámolási kötelezettség, ha annak összegéből a kedvezményezettet terhelő köztartozás összege visszatartásra került.
- 7.3. A támogató a beszámoló alapján ellenőrzi a támogatott tevékenység megvalósítását, valamint a támogatás támogatói okiratban meghatározott támogatott tevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű felhasználását.
- 7.4. A beszámolóban kizárólag olyan költségek számolhatók el, amelyek a megvalósítási időszak alatt, a támogatott tevékenységgel összefüggésben ténylegesen felmerültek, a támogató által jóváhagyott (eredeti vagy módosított) költségtervben szerepeltek, és amelyeket a kedvezményezett igazoltan a támogatói okiratban meghatározott támogatott tevékenységre fordított.
- 7.5. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy — a támogató eltérő rendelkezése hiányában — a fel nem használt támogatást köteles a támogató részére a támogatói okiratban meghatározott fizetési számlaszámra visszafizetni. A kedvezményezett az átutalással egyidejűleg köteles a támogató részére megküldeni a támogatásról való lemondást tartalmazó nyilatkozat eredeti példányát, valamint a fel nem használt támogatás visszautalását igazoló pénzforgalmi szolgáltatói (banki) kivonat másolatát. A fel nem használt támogatás visszafizetése a kedvezményezettet a felhasznált támogatásra vonatkozó beszámoló benyújtására vonatkozó kötelezettségének teljesítése alól nem mentesíti.

8. A támogatás felhasználásának ellenőrzése

- 8.1. A támogatási igény jogosságát és a támogatás jogszerű felhasználását a támogató, a támogatási döntéshozó, valamint a jogszabályban és a pályázati kiírásban meghatározott egyéb szervek ellenőrizhetik. Az ellenőrzés lefolytatására a támogatási döntés meghozatalát, a támogatási jogviszony létrejöttét megelőzően, azt követően a költségvetési támogatás igénybevétele alatt, a támogatott tevékenység befejezésekor, illetve lezárásakor, valamint a beszámoló elfogadását követő 5 évig kerülhet sor.
- 8.2. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy az ellenőrzés keretében az ellenőrzést végző szerv székhelyén vagy helyszíni ellenőrzés keretében jogosult a támogatáshoz kapcsolódó valamennyi dokumentumot megvizsgálni és a teljesítés során eljáró személyeket a támogatással összefüggésben nyilatkoztatni. Az ellenőrzés kiterjedhet a kedvezményezett által a támogatott tevékenység megvalósítására kötött szerződésben részes olyan felekre is, akik a támogatott tevékenység teljesítésben részt vesznek. A kedvezményezett köteles minden, az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást és egyéb segítséget megadni.
- 8.3. A kedvezményezett köteles a támogatást elkülönítetten kezelni és a támogatás felhasználására nézve elkülönített számviteli nyilvántartást vezetni. A kedvezményezett köteles továbbá a felhasználást dokumentáló számlákat, bizonylatokat, szerződéseket, egyéb okiratokat a támogató, a támogatási döntéshozó vagy egyéb ellenőrzésre jogosult szerv vagy személy által ellenőrizhető módon kezelni és nyilvántartani.
- 8.4. A kedvezményezett köteles az ellenőrző szervezetekkel együttműködni, az ellenőrzést végző szerv képviselőit ellenőrzési munkájukban a megfelelő dokumentumok, számlák, a megvalósítást igazoló okmányok, bizonylatok rendelkezésre bocsátásával, valamint a fizikai teljesítés vizsgálatában a helyszínen is segíteni, továbbá a megfelelő dokumentumokat rendelkezésre bocsátani és a helyszíni ellenőrzéshez szükséges feltételeket biztosítani.

9. A támogatási jogviszony megszegésének jogkövetkezményei

- 9.1. A támogató — az Ávr. 96. §-ában meghatározottak mellett — jogosult a támogatás visszavonásáról rendelkezni, ha az alábbiakban foglalt feltételek bármelyike bekövetkezik:
- a) ha a támogatott tevékenység jellegében, időzítésében vagy megvalósításában olyan jelentős változás következik be, amelynek eredményeként a megvalósított tevékenység már nem felel meg a támogatási igényben meghatározott, illetve a támogatói döntésben elfogadott célnak és az eredeti támogatási cél módosítására nincs lehetőség,
 - b) ha a támogatás megítélésének körülményei — a kedvezményezettnek felróható módon — olyan mértékben megváltoznak, hogy az veszélyezteti a támogatott tevékenység gazdaságos megvalósítását, és az eredeti támogatási cél módosítására nincs lehetőség,
 - c) ha hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a kedvezményezett a támogatási jogviszony létrehozását, a beszámoló elfogadását vagy az ellenőrzést érdemben befolyásoló valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott, lényeges körülményt elhallgatott, illetve lényeges körülményről, tényről valótlan vagy hamis adatot szolgáltatott,
 - d) ha a kedvezményezett a 11. pontban meghatározott bármely bejelentési kötelezettségét nem, vagy az arra irányadó határidőn túl, vagy ennek hiányában a bejelentés alapjául szolgáló ok tudomására jutásától számított harminc napon túli késedelemmel teljesíti és késedelmét nem menti ki,

- e) ha a kedvezményezett a támogatói okiratban, az ÁSZF-ben foglalt vagy jogszabályban előírt kötelezettségeit neki felróható okból megszegi, így különösen, ha
 - ea) a kitűzött határidőket elmulasztja, egyéb adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti,
 - eb) nem tesz eleget ellenőrzéstűrési, közreműködési kötelezettségének, és ennek következtében a támogatott tevékenység szabályszerű ellenőrzése nem lehetséges,
 - ec) a támogatást a támogatói okiratban meghatározott céltól eltérően használja fel,
 - ed) a beszámoló benyújtásával kapcsolatos kötelezettségeit nem, vagy nem határidőben, illetve a hiánypótlási felhívást követően is hiányosan teljesíti, a valóságnak nem megfelelő nyilatkozatot tesz vagy a valóságnak nem megfelelő (rész)beszámolót készít,
- f) ha a kedvezményezettel szemben csőd eljárás, felszámolás, végelszámolás, kényszertörés vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás indul,
- g) ha a kedvezményezett átalakulása folytán a kedvezményezett már nem felel meg a pályázati kiírásban vagy a támogatói okiratban meghatározott feltételeknek,
- h) ha a kedvezményezettet államigazgatási szerv vagy annak bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság munkavállalók bejelentés nélküli vagy munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása miatt bírság megfizetésére kötelezte,
- i) ha a kedvezményezett a támogatói okiratban meghatározott vagy a támogatói okirat kiadásának feltételeként jogszabály által előírt nyilatkozatok bármelyikét visszavonja,
- j) ha a kedvezményezett az előírt biztosítékot a megjelölt határidőig nem vagy nem megfelelően nyújtotta be, vagy a biztosíték megszűnik, megsemmisül vagy értéke egyébként számottevően csökken, és a kedvezményezett megfelelő új biztosíték, vagy a biztosíték értéke csökkenésének megfelelő további biztosíték nyújtásáról a támogató által megszabott ésszerű határidőn belül nem intézkedik,
- k) a kedvezményezett a támogatott tevékenységhez szükséges hatósági engedéllyel nem rendelkezik, illetve a hatósági engedély meglétét legkésőbb a beszámoló keretében nem tudja igazolni.

9.2. Ha a támogatói okirat kiadását követően olyan körülmény merül fel, amelynél fogva a kedvezményezett a támogatói okiratban foglalt kötelezettségek teljesítésére nem képes, annak teljesítése tartós akadályba ütközik vagy megghiúsul, és ez a kedvezményezettnek nem felróható, a támogató a támogatási jogviszonyt jogosult megszüntetni. A kedvezményezett az igénybe nem vett támogatást köteles a támogató részére — a beszámoló benyújtására nyitva álló határidőn belül — visszafizetni és az addig folyósított támogatással elszámolni.

9.3. A 9.1. pontban meghatározott bármely eset bekövetkezése esetén a támogató – írásban, tizenöt napos határidő kitűzésével – felhívja a kedvezményezettet a kötelezettségszegés megszüntetésére.

9.4. A határidő eredménytelen elteltét követően, illetve, ha a kötelezettségszegés nem orvosolható, a kedvezményezett köteles a jogosulatlanul felhasznált támogatás összegét – az Áht. 53/A. § (2) bekezdése, illetve az Ávr. 98. §-a szerinti kamattal növelt mértékben – az elállásról, felmondásról vagy a támogatás visszavonásáról szóló értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül visszafizetni a támogatói okiratban rögzített fizetési számlaszámára, a jogszabályban meghatározott kamatokkal együtt. A kedvezményezett az átutalással egyidejűleg köteles a támogató részére megküldeni a támogatás visszautalását igazoló banki kivonat másolatát.

- 9.5. Nem terheli a kedvezményezettet kamatfizetési kötelezettség, ha a támogatásról vagy annak egy részéről a beszámoló — előírt határidőben történő — benyújtása előtt önként lemond, és a támogatás lemondással érintett összegét azzal egyidejűleg visszafizeti a támogató részére a 7.5. pontban foglaltak szerint.
- 9.6. A támogató a támogatói okirat visszavonása vagy a támogatási szerződés módosítása, felmondása vagy az attól történő elállás nélkül is elrendelheti a támogatás részleges – a jogszabálysértéssel, illetve a nem rendeltetésszerű vagy szerződésellenes felhasználással arányos mértékű – visszafizetését. Ebben az esetben a kedvezményezett a jogosulatlanul igénybe vett támogatás összegét köteles a támogató részére visszafizetni a jogszabályban meghatározott kamatokkal együtt.
- 9.7. Az ügyleti kamat mértékére, a kamatszámítás időpontjára nézve az Ávr.-t kell alkalmazni. Ha a visszafizetési kötelezettség a támogató saját érdekkörében felmerülő okból keletkezik, a támogatás visszafizetése a megállapított fizetési határidőig kamatmentes.
- 9.8. Ha a kedvezményezett a visszafizetési kötelezettség teljesítésével késedelembe esik, a késedelme után köteles az Áht. és az Ávr. szerinti késedelmi kamatot fizetni.
- 9.9. Ha a kedvezményezett a visszafizetési kötelezettségét a jogszabályban meghatározott határidő lejáratát követően, a támogató felszólítására sem teljesíti, a támogató jogosult a visszafizetendő támogatás összegét és annak kamatait – a biztosítékmentesség kivételével – a felhatalmazó nyilatkozat benyújtásával behajtani. Ennek eredménytelensége esetén a támogató az állami adóhatóságot megkeresi adók módjára történő behajtás céljából.

10. A támogatási jogviszony módosítása

- 10.1. A támogatói okirat – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a támogató vagy a kedvezményezett kezdeményezésére vagy az Áht. 48/A. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a támogató által egyoldalúan módosítható a kedvezményezett előnyére vagy akár a hátrányára.
- 10.2. A támogatói okirat módosítására a kedvezményezett kérelmére kizárólag a támogatói okiratban a beszámoló benyújtására meghatározott határidőig van lehetőség. A támogatott tevékenység eredeti célja kizárólag az Áht. 53/A. § (5) bekezdésében, az Ávr. 95. § (1) bekezdésében és 95/B. §-ában meghatározott feltételekkel módosítható.
- 10.3. A támogatói okirat módosítása nem irányulhat – az Ávr. 95. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel – többlet támogatás biztosítására.
- 10.4. Ha a támogatási döntés alapján a támogatott tevékenység összköltsége a kedvezményezett által benyújtott költségtervben meghatározottakhoz képest csökken, a kedvezményezett köteles a különbözet mértékével – ha az előírásra került – az önrész és a támogatás összegét azonos arányban csökkenteni. A támogató ebben az esetben a csökkentett támogatást folyósítja a kedvezményezett részére. A kedvezményezett köteles a támogatói okirat módosítását kezdeményezni, ha a megvalósítás során új, korábban nem tervezett költséget

kíván elszámolni, illetve a költségterv költségnemeiben (fősorain) a teljes támogatási összeg 30%-át meghaladó mértékben kíván módosítani és az nem veszélyezteti a támogatott tevékenység megvalósulását. Nem módosítható utólag a támogatás finanszírozásának módja.

- 10.5. Ha előre nem látható külső ok bekövetkezése miatt a támogatott tevékenység csak a támogatói okirat módosításával valósítható meg, a kedvezményezett köteles a támogatói okirat módosítását kezdeményezni.
- 10.6. Nem kell módosított támogatói okiratot kiadni
 - a) ha a módosítás nem érinti a támogatási jogviszony támogatói okiratban meghatározott lényeges tartalmát, illetve
 - b) az Ávr. 95. § (6) bekezdésében meghatározott esetekben.
- 10.7. Ha a támogatói okirat módosításának szükségessége a kedvezményezettnek felróható okból ered, az eset összes körülményeit – így különösen a támogatott tevékenység gazdaságos megvalósíthatóságát – mérlegelve a támogató jogosult a 8. pontban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazni.
- 10.8. A kedvezményezettnek a támogatói okirat módosítására vonatkozó kérelmét írásban, indokolással ellátva és a kérelmet alátámasztó dokumentumok csatolásával, a támogatói okiratban a beszámoló benyújtására meghatározott határidőn belül kell a támogatási döntéshozónak a támogatón keresztül előterjesztenie. A támogatási döntéshozó a nem kellően megalapozott módosítási kérelmeket elutasíthatja, amelyről a kedvezményezettet a támogatón keresztül értesíti.
- 10.9. A támogatói okirat módosítására vonatkozó kérelem beérkezését követően a támogatás folyósítását a támogatói okirat módosítására vonatkozó kérelem elbírálásáig a támogató a támogatási döntéshozó jóváhagyásával felfüggeszti. A támogatót a felfüggesztés elrendeléséből eredően kártérítésre vonatkozó vagy késedelmi kamatfizetési kötelezettség nem terheli.
- 10.10. A kedvezményezett kérelméről a támogatási döntéshozó dönt. A támogatói okirat az időben utolsóként elfogadott módosítással együtt hatályos.
- 10.11. A kedvezményezett kérelmére, illetve a kedvezményezett érdekkörében felmerült okból történő támogatási jogviszony módosítás esetén a módosítással összefüggésben felmerülő költségeket a kedvezményezett viseli.

11. A kedvezményezett bejelentési kötelezettsége

- 11.1 A kedvezményezettnek a támogatott tevékenységgel kapcsolatos valamennyi lényeges ténnyel, körülménnyel kapcsolatban – ideértve különösen azokat, amelyek a támogatási cél megvalósítását veszélyeztetik, vagy ha a támogatási cél megvalósítása részben vagy egészben meghiúsul, tartós akadályba ütközik, vagy a támogatói okiratban foglalt ütemezéshez képest a támogatott tevékenység késedelmesen valósul meg, illetve ennek bekövetkezése fenyeget – azok felmerülését, illetve tudomására jutását követő nyolc napon belül, írásbeli tájékoztatási kötelezettsége van a támogató felé.

- 11.2. A kedvezményezett köteles haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül írásban bejelenteni a támogatónak, ha – a támogatónak bejelentetten kívül – új fizetési számlát nyit vagy a meglévő számláját megszünteti egyúttal benyújtva az új fizetési számlára vonatkozó felhatalmazó nyilatkozatot, és nyilatkozik a felhatalmazások érvényesítésének sorrendjéről.
- 11.3. A kedvezményezett köteles haladéktalanul írásban bejelenteni a támogató részére, ha a támogatási jogviszony fennállása alatt ellene csődeljárás, felszámolás, végelszámolás, kényszertörlesztés vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás indul vagy az állami adóhatóság az adószámát törölte. A kedvezményezett megszűnése vagy átalakulása esetén, köteles az erre vonatkozó bírósági határozat jogerőssé vagy közigazgatási határozat véglegessé válását követően, a határozat megküldésével haladéktalanul értesíteni a támogatót. A kedvezményezett átalakulása jelenti annak más jogi formába történő átalakulását, egyesülését, szétválását. Átalakulás esetén a kedvezményezett jogutódja – támogatói okirat módosításával – akkor léphet be a támogatási jogviszonyba, ha a jogszabályban, illetve a pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek megfelel.
- 11.4. Az adólevonási jogosultságában bekövetkezett esetleges változást a kedvezményezett köteles a változást követő nyolc napon belül írásban bejelenteni a támogatónak. A változás bejelentése előtt igénybe vett támogatás visszaigényelt forgalmi adóra jutó összegével a kedvezményezett köteles a beszámoló keretében elszámolni, és azt a támogató részére visszafizetni.
- 11.5. Ha a támogató bármely, a támogatói okirat vagy jelen ÁSZF alapján keletkező bejelentési, jelentéstételi, tájékoztatási kötelezettség teljesítéséhez formanyomtatványt bocsát rendelkezésre, a teljesítésre kizárólag a formanyomtatvány használatával kerülhet sor. A formanyomtatványok a www.bgazrt.hu honlapról tölthetők le. Ha a támogató valamely kötelezettség teljesítésére szoftver használatát teszi lehetővé, a teljesítésre kizárólag a szoftver használatával kerülhet sor.

12. Adatkezelés és a támogatással kapcsolatos adatszolgáltatásra és átláthatóságra vonatkozó előírások

- 12.1. A támogatói okirat lényeges tartalmáról a támogató és a kedvezményezett tájékoztatja az adatigénylőt vagy a nyilvánosságot. E pont alkalmazásában a támogatói okirat lényeges tartalmi elemének minősül
- a) a támogató és a kedvezményezett neve,
 - b) a támogatott tevékenység célja,
 - c) a támogatás összege.
- 12.2. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy az Info tv. alapján nem minősül üzleti titoknak a támogatás felhasználásával kapcsolatos közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat. A kedvezményezett vállalja, hogy erre irányuló konkrét kérésre a támogatási jogviszonyra vonatkozó közérdekű adatokról és közérdekből nyilvános adatokról a megkereső részére tájékoztatást ad.
- 12.3. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a támogató az Áht. 56/C. §-ában meghatározott adatokat a Kincstár által működtetett monitoring rendszerbe történő továbbítással átadja. A

kedvezményezett hozzájárul ahhoz, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a támogató, a Miniszterelnökség, az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, az állami adóhatóság és a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint arra jogszabályban feljogosított egyéb szervek hozzáférjenek.

12.4. A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy közérdekből nyilvános a pályázati kiírást előkészítő, a pályázatot kiíró, a támogatási döntést előkészítő és a döntéshozó által a pályázattal, a pályázati eljárással, a támogatási döntéssel összefüggésben kezelt, közérdekű adatnak és különleges adatnak nem minősülő adat, melynek megismerésére a közérdekű adatokra vonatkozó törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni.

13. A közlés és az iratkézbesítés szabályai

13.1 A támogatási jogviszonnyal összefüggő bármely irat, illetve nyilatkozat (a továbbiakban együtt: küldemény)

- a) elektronikus úton (NIR-en), illetve e-mail-en keresztül történő megküldése esetén az elküldés napját kell a nyilatkozat megtételének, illetve az irat megküldésének napjaként tekinteni és abban az időpontban minősül közöltnek, amikor a címzett számára hozzáférhetővé vált,
- b) postai úton történő megküldése esetén abban az időpontban minősül közöltnek, amikor a küldeményt a postai kézbesítésre vonatkozó szabályok szerint a címzett átvette.

13.2. Ha a küldemény postai úton történő kézbesítése azért hiúsul meg, mert a kedvezményezett vagy annak meghatalmazottja a küldemény átvételét megtagadta, a küldeményt a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni. Ha a küldemény a postai kézbesítés második megkísérlését követően „nem kereste” jellel érkezik vissza, a küldeményt a posta által visszaküldött küldemény visszafordításának napján kell kézbesítettnek tekinteni.

13.3. Az elektronikus úton (NIR-ben) megtett nyilatkozat is írásban megtett nyilatkozatnak minősül.

13.4. A válasz megtételére rendelkezésre álló határidő a közlést követő naptól kezdődik. Elektronikus úton előterjesztett nyilatkozat esetén a válaszra rendelkezésre álló határidő a következő munkanapon kezdődik.

14. Kifogás

14.1 A pályázati úton biztosított támogatás esetén a támogatás igénylője vagy a kedvezményezett a támogatónál kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási döntés meghozatalára, a támogatói okirat kiadására, a támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő, a pályázati kiírásba vagy a támogatási jogviszonyba ütközik.

14.2. Nem nyújtható be kifogás az olyan döntés, intézkedés ellen, amellyel szemben egyéb jogorvoslatnak van helye, vagy amely a támogatás igénylőjére, illetve a kedvezményezettre vonatkozó jogot, kötelezettséget közvetlenül nem állapít meg.

- 14.3. A kifogás benyújtására a kifogásolt intézkedéshez vagy mulasztáshoz kapcsolódóan megállapított határidőn belül, ennek hiányában az arról való tudomásszerzéstől számított öt napon belül, de legkésőbb az annak bekövetkezésétől számított tíz napon belül, a NIR-en keresztül van lehetőség. A kifogás benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.
- 14.4. A támogató – ha a kifogásban foglaltakkal egyetért – megteszi a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, vagy ha a kifogásban foglaltakkal nem ért egyet, azt továbbítja a támogatási döntéshozónak.
- 14.5. Ha a kifogás alapos, a támogatási döntéshozó elrendeli a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetéséhez szükséges intézkedést, egyébként azt elutasítja, és döntéséről – elutasítás esetén az elutasítás indokainak megjelölésével – a kifogást benyújtóját írásban értesíti.
- 14.6. A kifogás tárgyában hozott döntés ellen további kifogás előterjesztésének vagy más jogorvoslat igénybevételenek nincs helye.

15. Az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet alapján nyújtott általános csekély összegű (de minimis) támogatásokra vonatkozó speciális rendelkezések

- 15.1 Az ÁSZF alapján nyújtott támogatás csekély összegű támogatásnak minősül, melyet a Támogató kizárólag az *Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet* (a továbbiakban: általános *de minimis* rendelet) szabályai alapján nyújthat.
- 15.2 Az egy és ugyanazon vállalkozásnak¹ minősülő vállalkozások részére az általános *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon odaítélt általános csekély összegű támogatás bruttó támogatástartalma² a támogatás odaítélését megelőző három év során nem haladhatja meg a 300.000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az általános *de minimis* rendelet 3. cikkének (8) és (9) bekezdését is, amelyek fúzió, felvásárlás és szétválás esetére tartalmaznak további rendelkezéseket.
- 15.3 A kedvezményezett vállalkozásnak az általános *de minimis* rendelet 7. cikkének (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás igénylését megelőző három év (háromszor háromszázhatvanöt nap) során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.
- 15.4 A Támogató a kedvezményezettnek az általános *de minimis* rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az általános *de minimis* rendeletre.

¹ Az egy és ugyanazon vállalkozásnak az általános *de minimis* rendelet 2. cikk (2) bekezdése szerinti vállalkozások minősülnek.

² A bruttó támogatástartalom az általános *de minimis* rendelet 4. cikke alapján számolható ki.

15.5 A támogatás euró és forint közötti átváltásánál az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. §-a alapján kell eljárni.

15.6 Nem nyújtható általános csekély összegű (de minimis) támogatás az általános de minimis rendelet 1. cikk (1) bekezdése szerint:

- a) az 1379/2013/EU rendelet 5. cikkének a) és b) pontjában meghatározott halászati és akvakultúra-termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozásoknak,
- b) az 1379/2013/EU rendelet 5. cikkének a) és b) pontjában meghatározott halászati és akvakultúra-termékek feldolgozása és forgalmazása területén működő vállalkozásoknak, amennyiben a támogatás összegét a piacon vásárolt vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg;
- c) a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak,
- d) a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak, a következő esetekben:
 - i. amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre;
 - ii. amennyiben a támogatás feltétele az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbadás;
- e) a harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekhez, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz;
- f) az importáruval szemben belföldi áru használatához kötött támogatás esetében.

15.7 Amennyiben egy vállalkozás az általános *de minimis* rendelet 1. cikke (1) bekezdés a)-d) pontokban említett halászati és mezőgazdasági ágazatokban, valamint az általános *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó ágazatokban egyaránt végez tevékenységet, az általános *de minimis* rendelet szabályait kizárólag ez utóbbi ágazatokban nyújtott támogatásokra kell alkalmazni, feltéve, hogy a Kkedvezményezett a tevékenységek szétválasztása vagy a költségek megkülönböztetése által biztosítja, hogy az általános *de minimis* rendelet hatálya alól kizárt ágazatokban végzett tevékenységek nem részesülnek az általános *de minimis* rendelet szerinti csekély összegű támogatásban.

15.8 Az általános *de minimis* rendelet alapján nyújtott támogatás más csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.³

³ Általános csekély összegű támogatás az 1408/2013/EU bizottsági rendelet szerinti mezőgazdasági és a 717/2014/EU bizottsági rendelet szerinti halászati csekély összegű támogatással 300.000 eurónak megfelelő forintösszegig, az (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet szerinti közszolgáltatási csekély összegű támogatással 750.000 eurónak megfelelő forintösszegig halmozható.

15.9 Az általános csekély összegű támogatás halmozható azonos támogatható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl bármely csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális intenzitást vagy összeget.

15.10 A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékére kell diszkontálni. A diszkontálás céljára és a bruttó támogatástartalom kiszámításához az odaítélés idején érvényes referenciarátát⁴ kell alkalmazni.

15.11 A támogatáshoz kapcsolódó iratokat a 8.1. pontban felsorolt ellenőrzésre jogosult szervezetek ilyen irányú felhívása esetén a kedvezményezett köteles bemutatni. A csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatásokról az Európai Bizottság kérésére 20 munkanapon belül információt kell szolgáltatni.

16. Záró rendelkezések

16.1 Az ÁSZF-ben nem szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog szabályai — így különösen az Áht., az Ávr., a Civil tv., valamint a Ptk. rendelkezései — az irányadók.

16.2 A támogatási jogviszonyból eredő valamennyi jogvitát elsődlegesen békés úton, egyeztetéssel kell rendezni, ennek harminc napon túli eredménytelensége esetén a jogvita rendezése a magyar bíróságok vagy más eljárás lefolytatására jogosult magyar hatóságok joghatósága alá tartozik.

16.3 A kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a magyar jog nem ismerése nem mentesíti a támogatási jogviszonyból származó kötelezettségeinek teljesítése alól.

⁴ Az alkalmazandó referenciaráta elérhető itt: <https://tvi.kormany.hu/referencia-rata>

